

Lødingen Idrettslag
Postboks 74
8410 LØDINGEN

Att.:

Saksbehandler: Bård Anders Rounge, 22995934
Vår ref.: 25/90-6
Deres ref.:
Dato: 09.04.2025

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) har utført tilsyn med Lødingen Idrettslag. Tilsynet ble gjennomført som et stedlig tilsyn hos Lødingen Idrettslag, som har driftstillatelse for en taubane med anleggsnummer 1.17.037. Åpningsmøte og dokumentgjennomgang ble gjennomført på Teams 19. februar 2025. I tillegg ble det avholdt stedlig befarings 1. mars 2025. Under stedlig befarings var motor og motorhus demontert og fjernet. Tauet var ikke montert for drift, men hang ute. Det var minimalt med snø og ingen drift i anlegget. Sluttmøte ble avholdt på Teams 5. mars 2025 og tilsynsbevisene ble oversendt virksomheten 5. mars 2025.

Vårt revisjonslag besto av Bård Anders Rounge (fungerende tilsynsleder), Bjørnar Monsø (tilsynsleder), Joachim Klaveness (medrevisor) og Karoline Iversen Holti (observatør).

Fra virksomheten deltok Jørn Vollen (nestleder i idrettslaget) og Tom Andreas Slettbakk (driftsleder).

Tema for tilsynet var:

1. Risikovurderinger av driften av anlegget
2. Kompetansekrav og opplæring av driftspersonell
3. Instruks for driftspersonell
4. Kontroll og vedlikehold av anlegget
5. Hendelsesrapportering og varsling
6. Beredskap for skiheisen

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet. Vi mottok ingen kommentarer til utkastet til rapport.

Tilsynsrapport inneholder **syv** vedtak.

Vedtak

1. Vedtak om å utarbeide instruks for driftspersonell

Vi har fattet følgende vedtak:

Lødingen idrettslag skal utarbeide instruks for alt driftspersonell.

De nye instruksene må sendes til Statens jernbanetilsyn innen **25. april 2025**.

Hva regelverket sier

Det følger av taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav d, samt § 2-14 andre ledd at virksomheten skal ha instruks for sikker drift. Dette inkluderer instruks for driftspersonell.

Hva vi fant under tilsynet

Dere kunne ikke legge frem instruks for driftspersonell.

Vår vurdering

For å ivareta sikker drift er det vesentlig at alle oppgaver og ansvar som ligger hos driftspersonell er tydelig beskrevet. Eksempler på slike oppgaver kan være:

- Driftsoppgaver i forbindelse med daglig drift
- Kontroll og vedlikeholdsoppgaver
- Oppgaver i forbindelse med beredskap og hendelser
- Myndighetsmatrise

Driftspersonell er typisk driftsleder, heisvakt, heiskjører, vedlikeholdspersonell, tråkkemaskinførere osv., det vil si alt personell med oppgaver i anlegget som har betydning for sikkerheten. Virksomheten må ha en driftsleder. Utover driftsleder må dere selv definere roller etter deres behov.

Lødingen idrettslag har ikke tilfredsstillende instruks for sikker drift, og det er et brudd på § 2-13 tredje ledd bokstav d samt § 2-14 andre ledd.

2. Vedtak om å utarbeide instruks for krav til kompetanse og rutine for å dokumentere opplæring for driftspersonell

Vi har fattet følgende vedtak:

Lødingen idrettslag skal dokumentere krav til kompetanse for driftspersonell, lage en rutine for opplæring og en rutine for å dokumentere opplæring som blir gitt.

Dokumentasjonen og rutinene må sendes til Statens jernbanetilsyn innen **25. april 2025**.

Hva regelverket sier

Det følger av taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav e at sikkerhetsstyringssystemet skal beskrive krav til kompetanse og opplæring for driftspersonell. Dette inkluderer også krav til førstehjelps- og redningskompetanse. Det følger også generelle krav til driftspersonell av § 3-1 og driftsleder av § 3-2. Disse kravene må også omtales i sikkerhetsstyringssystemet.

Hva vi fant under tilsynet

Dere kunne ikke legge frem krav til kompetanse for driftspersonell, skriftlig rutine for opplæring eller system for dokumentasjon på opplæring av driftspersonell.

Vår vurdering

For å ivareta sikker drift er det vesentlig at kompetanse- og opplæringskrav for driftspersonell er beskrevet. Dette inkluderer både forskriftskrav og deres egne interne krav til driftspersonell. Gjennomført opplæring må også dokumenteres.

Lødingen idrettslag har ikke beskrevet krav til kompetanse og opplæring og har ikke dokumentasjon på gjennomført opplæring, og det er et brudd på § 2-13 tredje ledd bokstav e.

3. Vedtak om å utarbeide rutine for og dokumentasjon av risikovurderinger

Vi har fattet følgende vedtak:

Lødingen idrettslag må utarbeide rutiner for regelmessig gjennomgang av risikovurderingene for virksomheten samt utarbeide en oppdatert risikovurdering av driften i henhold til ny rutine.

Kopi av rutinen og den nye risikovurderingen må sendes til oss **innen 25. april 2025**.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav c sier at sikkerhetsstyringssystemet skal inneholde en beskrivelse av hvordan jevnlig risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres. Etter § 2-14 er det et krav at risikovurderinger gjennomføres i tråd med anerkjente metoder, og at avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Hva vi fant under tilsynet

Lødingen idrettslag har ikke rutine for å gjøre jevnlig oppdateringer av risikovurderingen. Det ble ikke dokumentert at det har blitt utført regelmessige oppdateringer av risikovurderingen og det ble ikke framlagt en oppdatert risikovurdering.

Vår vurdering

Regelverket sier at dere må ha beskrivelser for hvordan risikovurderinger skal gjennomføres og dere må sikre at det utføres en regelmessig gjennomgang av risikovurderingene. Dere må vise til hvilken anerkjent metode dere benytter, hvem som er ansvarlig for gjennomføringen, hvem som skal være med, og hvor ofte dere skal gjennomgå risikovurderingene. Hendelser og avvik skal være del av risikovurderingene.

For å sikre at det gjennomføres risikovurderinger jevnlig, at disse er skriftlige og datert, må dere ha en rutine som beskriver hvordan dette skal utføres hos dere. Selv om gjennomgangen av

risikovurderingen ikke medfører endringer, så må det dokumenteres at gjennomgangen er utført.

Manglende rutiner for å oppdatere risikovurderinger er et avvik fra taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav c.

4. Vedtak om å utarbeide rutiner for avvikshåndtering og rapportering av uønskede hendelser

Vi har fattet følgende vedtak:

Lødingen idrettslag må utarbeide en rutine som sikrer at alle taubaneulykker, alvorlige taubanehendelser og taubanehendelser registreres internt (avvikshåndtering) og rapporteres til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon

Rutinene må sendes til oss innen **25. april 2025**.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 2-13 tredje ledd bokstav b sier at sikkerhetsstyringssystemet skal beskrive systemet for avvikshåndtering. Rutinene skal blant annet omfatte plikten til å rapportere til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon etter taubaneforskriften § 2-9.

Etter taubaneforskriften § 2-9 skal virksomheten rapportere skriftlig til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon om taubaneulykker og alvorlige taubanehendelser. Rapporten skal sendes så snart som mulig og senest innen 72 timer. Taubanehendelser skal rapporteres til SJT innen 8 dager. Alle rapportene sendes inn til Statens jernbanetilsyn på SJT sitt skjema. SJT rapporterer hendelser som defineres som taubaneulykke og alvorlige taubanehendelse videre til Statens Havarikommisjon.

Definisjoner på hva ulykke, alvorlig hendelse og hendelser står i taubaneforskriften § 1-3 og er som følger:

taubaneulykke: en uønsket eller plutselig hendelse eller en bestemt rekke slike hendelser som har skadelige følger som fører til død eller alvorlig personskade, betydelige materielle skader på eiendom eller på miljø, og alle andre lignende ulykker

alvorlig taubanehendelse: en uønsket hendelse som under litt andre omstendigheter kunne ha ført til en taubaneulykke

taubanehendelse: enhver annen hendelse enn en ulykke, som har sammenheng med driften, og som innvirker på driftssikkerheten

Hva vi fant under tilsynet

Det ble ikke fremlagt noen rutine for intern avvikshåndtering eller rapportering til Statens jernbanetilsyn i forbindelse med dokumentgjennomgang og stedlig befarings.

Det er ikke registrert noen rapporterte hendelser fra Lødingen idrettslag i vårt system. Dette kan tyde på at terskelen for å rapportere til SJT har vært for høy eller at rutinen ikke har vært kjent for relevant driftspersonell.

Vår vurdering

Siden det ikke var rapportert inn noen hendelser til SJT på tidspunktet vi gjennomførte dokumentgjennomgang er det grunn til å tro at det har forekommet hendelser som er rapporteringspliktige, men som ikke er rapportert inn. Det er viktig å ha en rutine som er hensiktsmessig for virksomheten, og som blir fulgt, og at terskelen for å rapportere internt og til Statens jernbanetilsyn ikke er for høy. Det er vesentlig at rutinen er godt kjent for alle som har ansvar for drift og som skal rapportere avvik og hendelser internt. Rapportering videre til Statens jernbanetilsyn kan i praksis med fordel utføres av en eller få personer, dette kommer som følge av at skjemaene følger person og ikke virksomhet i Altinn og at det dermed blir lettere å holde oversikt over tidligere innsendte rapporter.

At dere mangler en rutine for intern avvikshåndtering og for rapportering til SJT og Statens havarikommisjon er et avvik fra kravet i taubaneforskriften § 2-9 og § 2-13 tredje ledd bokstav b.

5. Vedtak om å oppdatere rutine for langsiktig og regelmessig kontroll og vedlikehold samt dokumentasjon på at kontroll og vedlikehold er utført

Vi har fattet følgende vedtak:

Lødingen idrettslag må utarbeide rutiner for langsiktig og regelmessig kontroll og vedlikehold, samt rutine for å dokumentere at kontroller og vedlikehold er utført.

Rutinene må sendes til oss innen **25. april 2025**.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 3-12 krever at virksomheten skal ha rutiner for kontroll og vedlikehold. For anlegg der det finnes en beskrivelse av kontroll og vedlikehold fra leverandøren, skal denne beskrivelsen som et minimum følges. I tillegg skal virksomheten vurdere om det trengs ytterligere kontroll og vedlikehold, eller kortere intervaller enn det leverandøren har anbefalt.

Kontroll- og vedlikeholdsarbeidet skal utføres av kvalifisert personell og være lagt opp slik at det forebygger ulykker og alvorlige hendelser. Utførte kontroller og utført vedlikehold skal være dokumentert.

Hva vi fant under tilsynet

Det forelå ingen helhetlig langsiktig plan for kontroller, vedlikehold og ettersyn, samt at gjennomført vedlikehold, kontroll og ettersyn ikke var tilstrekkelig, systematisk og helhetlig dokumentert.

Vår vurdering

Virksomheten skal ha skriftlige planer for hvilke kontroller og ettersyn som skal gjennomføres, hva de skal inneholde og når de skal skje. Utført arbeid skal dokumenteres. Eksempler på dette kan være daglige kontroller, månedlige kontroller, årlige kontroller, spesielle inspeksjoner mm.

Utgangspunktet for hva som skal kontrolleres og vedlikeholdes og med hvilken hyppighet, er de beskrivelsene leverandøren har gitt. Virksomheten må også vurdere om det er lokale forhold som tilsier at flere forhold må kontrolleres eller at hyppigheten økes.

Lødingen idrettslag må sørge for at kontrollpunktene dekker det leverandøren har beskrevet i kontroll og vedlikeholdsmanualene og eventuelt vurdere om det behov for lokale tilføyelser.

Det er vesentlig at alle som utfører kontroll og vedlikehold kjenner fagbegreper og hva oppgaven innebærer, og at det er en sammenheng mellom planen for kontroll og vedlikehold og instruksene som utarbeides for driftspersonell (se vedtak 1).

Det at det ikke foreligger rutine for både regelmessig og langsiktig kontroll og vedlikehold, og at det ikke foreligger tilstrekkelig dokumentasjon på utført kontroll og vedlikehold er et avvik fra taubaneforskriften § 3-12.

6. Vedtak om å utarbeide en beredskapsplan

Vi har fattet følgende vedtak:

Lødingen idrettslag må utarbeide en beredskapsplan.

Planen må sendes til oss innen **25. april 2025**.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 2-15 krever at beredskapsplanen inneholder intern og ekstern varslingsliste og at det finnes en oversikt over førstehjelps- og redningsutstyr og hvor det er plassert.

Hva vi fant under tilsynet

Det forelå ingen beredskapsplan.

Vår vurdering

Lødingen idrettslag må utarbeide en beredskapsplan i henhold til kravene i taubaneforskriften.

Det kan med fordel også beskrives på egnet sted i virksomhetens sikkerhetsstyringssystem hvordan virksomheten følger opp at førstehjelps- og redningsutstyr etterfylles etter bruk og generelt er operativt og hvordan en beredskapssituasjon skal håndteres.

Minner også om at Statens Havarikommisjon skal varsles ved ulykker og alvorlige hendelser og at det er naturlig at kontaktinformasjon og varsling til Statens havarikommisjon er beskrevet i beredskapsplanen. Dette kravet kom inn i forskriften fra januar 2024.

Mangler i beredskapsplanen er et avvik fra taubaneforskriften § 2-15.

7. Vedtak om å dokumentere at brukerne kan ferdes, og stige av og på uten fare

Vi har fattet følgende vedtak:

Lødingen idrettslag må dokumentere at brukerne kan ferdes med, og stige av og på taubanen uten fare.

Dokumentasjon må sendes til oss innen **25. april 2025**.

Hva regelverket sier

Taubaneforskriften § 2-17 krever at taubaner skal være innrettet slik at brukerne kan ferdes og stige av og på uten fare og at traseen skal være ryddet, tilstrekkelig bred og tilgjengelig.

Ved på- og avstigningsplasser skal det være et tilstrekkelig antall stoppinnretninger til bruk for publikum.

Hva vi fant under tilsynet

Siste del av heistrase opp mot avstigning er veldig bratt og smal, avstand fra avstigning til "vendestasjon" er kort samt at avstand fra stoppsnor til "vendestasjon" er kort. Anlegget var ikke i drift og det var tilnærmet ikke snø.

De yngste brukerne har en kjent avstiging før siste «heng» i heistrassene, denne er ikke tilrettelagt som avstigning.

Det ble informert om at det ved lite snø praktiseres avstigning lenger ned i heistrassen enn normalt, denne avstigningsplassen er ikke tilrettelagt som avstigning.

Det er berg i dagen som stikker ut i heistrasen.

Vår vurdering

Det må dokumenteres at avstigning samt dagens praksis med avstigning lenger ned i traseen er sikker. Dette inkluderer også tilrettelegging og sikring av trassen. Dette kan for eksempel inkluderes som en del av risikovurderingen hvor nødvendige tiltak identifiseres og gjennomføres.

Mangler i forbindelse med av- og påstigning samt tilrettelagt trasse er et avvik fra taubaneforskriften § 2-17.

Andre forhold

Anlegget var ikke i drift, men tauet hang oppe, delvis montert. Dette var veldig rufsete, og det ble informert om at nytt tau er anskaffet og at tauet vil bli byttet i forbindelse med at det anskaffes ny motor.

Det ble under befaringen stilt spørsmål ved om innfesting og bardun i toppstolpe kan være underdimensjonert. Dette bør virksomheten avklare. Sjekk av bardun og forankring i fjellet bør også være en del av regelmessig kontroll.

Vi viser til veilederne på våre nettsider om blant annet:

Sikkerhetsstyring:

<https://www.sjt.no/taubane/veiledning-taubane/veileder-om-sikkerhetsstyringssystem-taubane/>

Uønskede hendelser:

<https://www.sjt.no/taubane/veiledning-taubane/veileder-uonskede-hendelser/>

Rapporteringsplikten:

<https://www.sjt.no/taubane/rapportere-og-varsele-om-uonskede-hendelser/rapportere-uonskede-hendelser-taubane/>

Fareveileder for skitrekk

<https://www.sjt.no/taubane/veiledning-taubane/veileder-fareidentifisering-skitrekk/>

Meld dere gjerne på vårt nyhetsbrev. Der sender vi ut relevant informasjon og andre nyheter:

<https://pub.dialogapi.no/s/72c91d0d-38f8-4bdd-a7cb-2ce9b90d51c0>

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

09.04.2025

Ingunn D. Rognes
seniorrådgiver

Bård Anders Rounge
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om taubaner (taubaneloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om taubaner §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om taubaner (taubaneloven) LOV-2017-05-22-29

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16